

Offerte

Basisonderzoek draagkracht arbeidsmigratie Peel en Maas

HET pon | telos

Offerte

Basisonderzoek draagkracht arbeidsmigratie Peel en Maas

In opdracht van:

gemeente Peel en Maas

Inhoudsopgave

1	Aanleiding en opdracht	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Onze benadering	3
1.3	Vraag- en doelstelling basisonderzoek	4
2	Plan van aanpak	5
2.1	Startgesprek	5
2.2	Quickscan situatie en beleid	5
2.2.1	Documentenstudie	5
2.2.2	Inventarisatie beschikbare data	5
2.2.3	Werksessie met contactfunctionaris	5
2.3	Bevraging arbeidsmigranten	6
2.3.1	Groepsgesprek longstay arbeidsmigranten	6
2.3.2	Vragenlijst shortstay arbeidsmigranten	6
2.4	Interviews vertegenwoordigers basisvoorzieningen	7
2.5	Rapportage bevindingen verkenning	7
3	Werkzaamheden en planning	8
4	Organisatie	9
4.1	Projectteam	9
4.2	Eén aanspreekpunt	9
4.3	Onderzoekskwaliteit	9
5	Investering	10

CONCEPT

1 Aanleiding en opdracht

1.1 Aanleiding

Gemeente Peel en Maas heeft in 2023 het huisvestingsbeleid ten aanzien van arbeidsmigranten aangepast. Deze aanpassingen hebben met name betrekking op de huisvesting van kortverblijvende (shortstay) arbeidsmigranten in de verschillende dorpen van de gemeente.

Op basis van deze aanpassingen heeft de gemeenteraad een motie aangenomen waarin de raad het college oproept een onderzoek te doen naar de draagkracht in de gemeente rondom de huisvesting van arbeidsmigranten en de impact van het huisvestingsbeleid op de samenleving en de voorzieningen in de gemeente (M 45, 10 oktober 2023). Naar aanleiding van deze motie is Het PON & Telos gevraagd om te ondersteunen in het voortraject voor dit onderzoek.

Uit dit voortraject is een onderzoeksvraag en een plan van aanpak voor het voorgenomen onderzoek voortgekomen. Dit plan van aanpak is afgestemd met de raadswerkgroep en vervolgens in een consultatieronde aan alle fracties van de gemeenteraad voorgelegd. Op basis van dit plan van aanpak heeft de gemeente Peel en Maas Het PON & Telos verzocht een offerte op te maken.

Het plan van aanpak bestaat uit een basisonderzoek en een verdieping. In deze offerte werken we het basisonderzoek uit waarmee we draagkracht ten aanzien van arbeidsmigratie inzichtelijk maken vanuit het perspectief van arbeidsmigranten en vertegenwoordigers van basisvoorzieningen.

In een aparte offerte werken we het verdiepend onderzoek uit. Met dit onderzoek brengen we het perspectief van de inwoners van Peel en Maas en stakeholders, die betrokken zijn bij de huisvesting van arbeidsmigranten, in beeld. Daarnaast levert dit onderzoek aanbevelingen op voor beleid vanuit de diverse stakeholders (inwoners inclusief longstay arbeidsmigranten, vertegenwoordigers van voorzieningen en huisvesters).

1.2 Onze benadering

Het vraagstuk arbeidsmigratie raakt meerdere beleidsterreinen. Het PON & Telos is van mening dat arbeidsmigratie een integrale benadering behoeft, waarbij wonen, werken en sociale vraagstukken (o.a. participatie en leefbaarheid) in samenhang worden bekeken. Een onderzoek naar arbeidsmigratie dient in de ogen van Het PON & Telos al deze aspecten mee te nemen in de analyse. Daarbij kiezen we in onze aanpak ervoor om het onderzoek zo in te richten dat zoveel mogelijk de hele keten in beeld wordt gebracht. Hiermee bedoelen we dat de verschillende perspectieven en belangen van stakeholders (zie figuur 1) inzichtelijk gemaakt worden.

Het PON & Telos adviseert de gemeente Peel en Maas dan ook nadrukkelijk het onderzoek niet te beperken tot het basisonderzoek, maar ook het verdiepend onderzoek uit te voeren waarin het perspectief van de inwoners en bij arbeidsmigranten betrokken huisvesters wordt meegenomen.

CONCEPT

Figuur 1: Een multi-stakeholder perspectief op arbeidsmigratie

1.3 Vraag- en doelstelling basisonderzoek

Het basisonderzoek naar draagkracht in de gemeente Peel en Maas in relatie tot arbeidsmigratie, dat in deze offerte wordt uitgewerkt, dient antwoord te geven op de volgende drie onderzoeksvragen:

1. Wat is de huidige situatie rondom arbeidsmigratie in Peel en Maas?

2. Welke kansen en zorgen ten aanzien van arbeidsmigratie worden ervaren door arbeidsmigranten zelf en door vertegenwoordigers van basisvoorzieningen?

3. In hoeverre sluit het huidige beleid aan bij de huidige situatie (onderzoeksvraag 1) en de kansen en zorgen vanuit arbeidsmigranten en basisvoorzieningen gevestigd in Peel en Maas (onderzoeksvraag 2)?

Het onderzoek betreft een verkenning en moet inzicht geven in; het huidige beleid arbeidsmigratie, de aard en omvang van arbeidsmigratie in Peel en Maas, vraag en aanbod van basisvoorzieningen en kansen en zorgen vanuit arbeidsmigranten ten aanzien van het wonen en leven in Peel en Maas in het algemeen en de verhouding van vraag en aanbod van basisvoorzieningen in het bijzonder.

CONCEPT

2 Plan van aanpak

Het plan van aanpak voor dit basisonderzoek bestaat uit de volgende stappen:

1. Startgesprek met integraal projectteam
2. Quickscan situatie en beleid
3. Bevraging van arbeidsmigranten:
   a. Groepsgesprek longstay arbeidsmigranten
   b. Vragenlijst shortstay arbeidsmigranten
4. Interviews met vertegenwoordigers van basisvoorzieningen
5. Rapportage bevindingen verkennend basisonderzoek
6. Presentatie aan de raadswerkgroep

In dit hoofdstuk lichten we de stappen toe.

2.1 Startgesprek

We beginnen de uitvoering van het onderzoek met een startgesprek met het integrale projectteam. We bespreken het plan van aanpak, maken concrete werkafspraken en staan stil bij het beoogde tijdspad van de verschillende onderzoeksfasen. Door dit startgesprek aan het begin van het project weet iedereen wat er vanuit zijn/haar rol verwacht wordt. Het startgesprek wordt door Het PON & Telos voorbereid.

2.2 Quickscan situatie en beleid

Op basis van beschikbare informatie maken we een quickscan met als doel inzicht te krijgen in de huidige situatie en het beleid rondom arbeidsmigratie in Peel en Maas en de druk op voorzieningen in relatie tot arbeidsmigratie.

De quickscan bestaat uit 3 onderdelen:

2.2.1 Documentenstudie

We starten met het bestuderen van de documenten die relevant zijn om inzicht te krijgen in het huidige beleid arbeidsmigratie van de gemeente Peel en Maas en de wijzigingen die hierin de afgelopen periode hebben plaatsgevonden. De documentatie wordt aangeleverd door de gemeente Peel en Maas.

2.2.2 Inventarisatie beschikbare data

Op basis van beschikbare registratiedata (o.a. CBS, gemeente) brengen we in beeld wat er bekend is over:

a. Aard en omvang arbeidsmigratie in Peel en Maas
b. De vraag en het aanbod van (basis)voorzieningen (leerlingprognoses, wachtlijsten woningmarkt, huisarts, zorg, etc.)

Beschikbare data vanuit de gemeente (waar relevant ook data uit de regio of provincie) worden door de gemeente aan de onderzoekers aangeleverd. We maken een duidelijk overzicht van de beschikbare data. Er worden geen aanvullende analyses gedaan.

2.2.3 Werksessie met contactfunctionaris

We bespreken de opbrengsten uit de quickscan met de contactfunctionaris arbeidsmigratie, die vanuit haar inzichten in de lokale gemeenschap reflecteert op deze bevindingen. Daarnaast kan zij, met haar ervaringen met de bij het vraagstuk betrokken

CONCEPT

actoren, de laatste ontwikkelingen (gerelateerd aan het vraagstuk draagkracht) in Peel en Maas toelicht.

2.3 Bevraging arbeidsmigranten

Omdat het van belang is niet alleen over maar ook vooral mét arbeidsmigranten te spreken houden we een groepsgesprek met arbeidsmigranten die al langere tijd in Peel en Maas verblijven en zetten we een vragenlijst uit onder de arbeidsmigranten die verblijven in de shortstay locaties in de gemeente Peel en Maas.

We lichten beide onderdelen hieronder nader toe.

2.3.1 Groepsgesprek longstay arbeidsmigranten

In een groepsgesprek met 6 tot 8 longstay arbeidsmigranten doorlopen we stap voor stap hun migratiereis van 'thuisland' naar hun huidige situatie in Nederland en bespreken hierbij:

a Waar liep/loopt men tegenaan (op het gebied van wonen, werken en (samen)leven)? We vragen hierbij specifiek door op het gebruik van voorzieningen in Peel en Maas.
b Wat zijn suggesties voor verbetering?

We gaan ervan uit dat de gemeentelijke contactpersoon arbeidsmigratie een groep van 6-8 longstay arbeidsmigranten samenstelt en de praktische organisatie van de bijeenkomst op zich neemt (regelen ruimte, datum, uitnodigingen etc.). Het PON & Telos zal de bijeenkomst inhoudelijk begeleiden.

Doel van het groepsgesprek is om inzicht te krijgen in de kansen en knelpunten ten aanzien van het wonen, werken en (samen)leven vanuit oogpunt van de arbeidsmigranten die reeds langere tijd in Peel en Maas verblijven. Deze kansen en knelpunten worden afgezet tegen het beleid zoals het nu door de gemeente is ingericht.

2.3.2 Vragenlijst shortstay arbeidsmigranten

Om de ervaringen en kansen en knelpunten van shortstay arbeidsmigranten op te halen kan Het PON & Telos een beknopte (online) vragenlijst (in eigen taal) uitzetten onder de shortstay arbeidsmigranten.

De (online) vragenlijst kan via de gemeentelijk contactpersoon arbeidsmigratie, via de werkgevers en/of huisvesters, worden uitgezet onder de arbeidsmigranten die verblijven in de shortstay locaties in de gemeente Peel en Maas. De vragenlijst bestaat uit meerkeuzevragen en kan in verschillende talen worden aangeboden. We gaan er in deze offerte van uit dat de gemeente zorgdraagt voor de vertaling van de vragenlijst.

Middels de vragenlijst kunnen we inventariseren wat de ervaringen zijn van de shortstay arbeidsmigranten ten aanzien van het wonen, werken en (samen)leven in Peel en Maas. We vragen hierbij specifiek door op de vraag naar en het (gewenste) gebruik van voorzieningen in het dagelijks leven in Peel en Maas en de kansen en knelpunten die zij daarbij zien. Hiermee krijgen we inzicht in de tevredenheid van en knelpunten voor de shortstay arbeidsmigranten ten aanzien van het wonen, werken en (samen)leven in Peel en Maas.

CONCEPT

2.4 Interviews vertegenwoordigers basisvoorzieningen

Om de resultaten uit de voorgaande stappen te verifiëren houden we verdiepende interviews met vertegenwoordigers van basisvoorzieningen in de gemeente. Het gaat daarbij om vertegenwoordigers van de basisvoorzieningen (huisarts, zorg- en welzijnsorganisaties, lokale middenstand zoals horeca en supermarkten, scholen, etc.)

In deze interviews komen de volgende vragen ter sprake:

- Herkennen zij de kansen en knelpunten die zijn ingebracht in de hiervoor gaande stappen?
- Hoe ervaren zij, in vergelijking met de registratiedata, de situatie t.a.v. de vraag en aanbod van basisvoorzieningen?
- Wat is hun beeld ten aanzien van de leefsituatie van arbeidsmigranten in Peel en Maas?

We gaan in deze offerte uit van in totaal 10 online interviews van drie kwartier per interview. We gaan er daarbij vanuit dat de contactpersoon van het integrale projectteam zorgdraagt voor de uitnodiging en organisatie van de interviews met vertegenwoordigers van de basisvoorzieningen. De selectie van te interviewen vertegenwoordigers van basisvoorzieningen stemmen we af in het startgesprek met het integrale projectteam.

2.5 Rapportage bevindingen verkenning

De bevindingen uit dit verkennend onderzoek geven we weer in een overzichtelijke en compacte rapportage.

De rapportage geeft inzicht in:

a Huidige beleid arbeidsmigratie
b Aard en omvang arbeidsmigratie in Peel en Maas
c Vraag en aanbod basisvoorzieningen
d Ervaringen, kansen en zorgen vanuit shortstay en longstay arbeidsmigranten)
e Ervaringen, kansen en zorgen t.a.v. vraag en aanbod basisvoorzieningen vanuit vertegenwoordigers basisvoorzieningen
f Hoe het huidige beleid aansluit bij de huidige situatie en de kansen en zorgen vanuit de vertegenwoordigers van basisvoorzieningen en arbeidsmigranten (shortstay en longstay).

De conceptrapportage bespreken we met het integrale projectteam. Hierna maken we de rapportage definitief en presenteren en bespreken we de bevindingen aan/met de raadswerkgroep.

CONCEPT

HET pon|telos

3 Werkzaamheden en planning

Uitgaande van opdrachtverlening eind september 2024, komen we uit op de volgende planning:

Werkzaamheden	Planning
Startgesprek (met 2 personen, incl voorbereiding en reistijd)	Begin oktober 2024
Quickscan: - Documentenstudie - Overzicht maken beschikbare data - Werksessie bevindingen contactfunctionaris	Oktober 2024
Bevraging arbeidsmigranten : -Groepsgesprek met longstay arbeidsmigranten (voorbereiding, gesprek met 2 personen en reistijd) -Vragenlijst onder shortstay arbeidsmigranten - Opstellen vragenlijst - Verspreiden en invullen vragenlijst - Analyse resultaten	Oktober 2024 Oktober 2024 November December 2024
Interviews vertegenwoordigers basisvoorzieningen: - Opstellen interviewguide - Afnemen interviews (10 online interviews à 45 minuten met 2 personen) - Uitwerken interviews	December 2024 Januari/februari 2025 Februari 2025
Rapportage: - Opstellen conceptrapportage - Bespreken conceptrapportage met integraal projectteam - Verwerken opmerkingen en opstellen definitieve rapportage - Presentatie resultaten aan raadswerkgroep	Februari/maart 2025 Maart 2025 Maart/april 2025 April 2025
- Afstemming en overleg met opdrachtgever/integraal projectteam	Oktober 2024 – April 2025

4 Organisatie

4.1 Projectteam

De werkzaamheden in dit traject zullen worden uitgevoerd door twee senior adviseur-onderzoekers die het onderzoek leiden, uitvoeren en contact onderhouden met de opdrachtgever. Mogelijk wordt dit team uitgebreid met nog een van onze andere ervaren collega's.

- [redacted] werkt sinds 2016 bij Het PON & Telos als adviseur-onderzoeker. Ze heeft veel ervaring als projectleider en uitvoerend onderzoeker bij onderzoeken naar sociaal maatschappelijke vraagstukken. Haar expertise ligt bij de thema's arbeidsmigratie en het sociaal domein. De afgelopen jaren heeft zij gemeenten, regio's en provincie ondersteund ten aanzien van kennisontwikkeling en beleidsvorming betreffende arbeidsmigratie. [redacted]

- [redacted] is al sinds 1998 werkzaam bij Het PON & Telos als adviseur-onderzoeker. Haar Specialisaties liggen op het terrein van wonen, leefomgeving en participatie. In haar werk staat het verbinden van inwoners met overheden en beleid centraal. Ze doet veel projecten rondom de leefbaarheid in wijken/buurten en dorpen. Ze heeft veel ervaring met de begeleiding van interactieve werksessies en participatieprocessen. [redacted]

4.2 Eén aanspreekpunt

We stemmen onze werkzaamheden gedurende de opdracht af met het integrale projectteam van de gemeente. Omdat de opdracht een uitgebreid participatietraject omvat met veel verschillende onderdelen, vinden wij het belangrijk om regelmatig af te stemmen over de voortgang. Met name om te kijken of we nog op de goede weg zitten of dat er wellicht aanpassingen nodig zijn. In afstemming met de contactpersoon informeren we de raadswerkgroep over de voortgang.

We werken graag met één vaste contactpersoon vanuit de gemeente. Vanuit Het PON & Telos werken we met meerdere onderzoekers aan het project, maar is er eveneens één vast aanspreekpunt, namelijk [redacted] Het is dan wederzijds duidelijk waar vragen gesteld kunnen worden.

4.3 Onderzoekskwaliteit

Met dit voorstel verwachten wij een betrouwbaar, valide maar vooral bruikbaar resultaat op te kunnen leveren aan de gemeente Peel en Maas. Deze kwaliteit wordt onder andere geborgd door:

- Het multi-perspectief waarmee wij de opdracht benaderen;
- Het vier-ogen principe, waarbij collega onderzoekers meekijken met het onderzoek en de verslaglegging;
- Een gedegen rapportage en verantwoording;
- De juiste verwerking van data en andere onderzoeksgegevens. Deze staan bij Het PON & Telos op een beveiligde server en zijn niet toegankelijk voor derden. Na afloop van het onderzoek worden conform AVG persoonsgegevens verwijderd.

5 Investering

Quickscan situatie en beleid	€	5.950,-
Groepsgesprek longstay arbeidsmigranten	€	3.675,-
Vragenlijst shortstay arbeidsmigranten	€	8.400,-
Interviews stakeholders basisvoorzieningen	€	8.050,-
Rapportage	€	9.450,-
Presentatie raadswerkgroep	€	2.800,-
Afstemming opdrachtgever/projectteam (inclusief startgesprek)	€	6.650,-
Totale kosten	**€**	**44.975,-**

Bovenstaande bedragen zijn exclusief btw.

Materiële lasten zoals zaalhuur en consumpties bij bijeenkomsten zijn niet opgenomen in deze offerte. Voor het programmeren van de vragenlijst in verschillende talen bedragen de extra kosten € 700,- per taal.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
directeur-bestuurder

datum: 27 augustus 2024

Betalingsvoorwaarden

Indien zich onvoorziene omstandigheden voordoen die een overschrijding van de geraamde tijd en/of kosten met zich meebrengen, zal Het PON & Telos hierover tijdig met de opdrachtgever overleggen. Bij aanvaarding van de opdracht wordt conform de algemene voorwaarden van Het PON & Telos de helft van de kosten als voorschot in rekening gebracht. De definitieve afrekening vindt plaats na afronding van de opdracht. Deze offerte is veertien dagen geldig.

Onze algemene voorwaarden kun je opvragen via info@hetpon-telos.nl

Voor akkoord,

Naam:
Functie:

datum:

CONCEPT

Over Het PON & Telos

Maatschappelijke besluitvorming verbeteren

Wij zijn een sociale kennisonderneming in het hart van de samenleving. We beschouwen het als onze opdracht om maatschappelijke besluitvorming te verbeteren. Dat doen we door wetenschappelijke kennis met kennis van de praktijk te verbinden. We zijn van data, feiten en cijfers, maar geven die altijd een gezicht. Waarbij iedere stem telt. Voorkeuren en meningen halen we op, onderzoeken we, analyseren we en duiden we. Met prikkelende aanpakken en innovatieve methoden. Daarbij zijn we altijd gericht op duurzaamheid: de harmonieuze verbinding tussen sociale, ecologische en economische doelstellingen. Zo dragen we bij aan de kwaliteit van samenleven, nu en in de toekomst.

Met een multidisciplinair en creatief team van bijna 30 adviseurs en onderzoekers werken we vooral voor lokale en regionale overheden in Nederland (met een sterke kennispositie in Noord-Brabant), maar ook voor corporaties, banken, zorg- en welzijnsinstellingen, fondsen en maatschappelijke organisaties. We werken daarbij intensief samen met universiteiten en andere kennisinstellingen en zijn officieel partner van Tilburg University. Met onze kennis en inzichten adviseren we beleidsmakers en bestuurders. Zodat ze afgewogen keuzes kunnen maken. Zodat ze bestuurlijk kunnen vernieuwen. En zodat ze een positieve impuls kunnen geven aan de samenleving van morgen.

HET pon | telos

Stationsstraat 20c
5038 ED Tilburg
+31 (0)13 535 15 35
info@hetpon-telos.nl
hetpon-telos.nl

OPGERICHT IN **1947**

GEVESTIGD IN **TILBURG**

KENNISONDERNEMING
STICHTING ZONDER WINSTOOGMERK

AANTAL MEDEWERKERS

35

INTENSIEVE SAMENWERKINGEN
MET UNIVERSEITEN EN ANDERE KENNISINSTELLINGEN

EXPERTISE

- PARTICIPATIE & GOVERNANCE
- WOON- & LEEFOMGEVING
- DUURZAAMHEIDSTRANSITIES
- SOCIAAL DOMEIN & ARBEID
- CULTUUR & ERFGOED
- DUURZAAMHEIDSIMPACT
- DATA EN METHODEN

ONZE OPDRACHTGEVERS

- PROVINCIES
- GEMEENTEN
- ZORG- EN WELZIJNSINSTELLINGEN
- FONDSEN
- BANKEN

HET pon | telos